

Nepotrpežljivo je bobnal s prsti po mizi in nejevoljno buljil v Praskovijo. Ko je videl, da je kneginja zganila pismo, je nekoliko preglasno zahteval:

»Boston!«

Tako je bilo ime igri, ki jo je zahteval. Praskovija se je skoro ustrašila. Mislila je, da je besedo nameril na njo in zato je preprosto vprašala:

»Kaj bi radi, gospod?«

Vsa družba se je na te besede glasno zasmejala.

Kneginja je bila vsa vesela, da jo je spoznala. Všeč ji je bila junaška deklica, spoštovala je ljubezen do staršev. Obljubila ji je pomoč, spregovorila je z neko gospo par besed francoski, nato pa namignila Praskoviji, naj odide.

Prve dni se ni počutila pri kneginji, kakor je pričakovala. Zdelo se ji je, da je zapuščena, da jo po strani gledajo in skoro za vsako malenkost je prišla v zadrego. Skoro bi bila rajši pri trgovcu. Ščasoma pa je postala bolj zadovoljna, ko se je spoznala s kneginjinimi ljudmi. Služabništvo je bilo uslužno, saj je bila gospodarica dobra in plemenita.

Jedla je pri knežji mizi. Starost in slabotnost kneginji nista dopustili, da bi sama prišla k Praskoviji in se pogovorila med štirimi očmi. Drugi gostje so se je polagoma navadili in se niso več brigali za njo.

Praskovija je pri obedu vedno načela pogovor o svojih načrtih in nadah. Toda, bodisi da kneginja ni upala na uspeh, bodisi da so tisti pozabili, ki so obljubili, da bodo govorili za njo, njene prošnje so bile bob ob steno. Vse nade je stavila sedaj na gospo L. in ostale prijatelje z Vasiljevega otoka, ki jih je še tupatam videla.

Ko je bila še pri svojem prvem petrograjskem gostitelju trgovcu, ji je častnik V. nasvetoval, naj naslovi prošnjo na Njeno Veličanstvo carico. Obljubil ji je tudi, da se bo sam pobrigal za to. Petdeset rubljev ji je odločil in jo povabil na dom.

(Dalje.)

Marija Kmetova:

Zima.

Tako zelo se je poleti utrudilo Sonce, da je oslabelo in je sijalo manj in manj in so bili dnevi krajši in krajši. Prav tedaj pa se je dodobra odpočila Burja, ogromna žena, vstala je in se razgledala krog sebe.

»Aha,« se je zadovoljno namrgodila, »tak je vendarle opešal ta moj slavni vitez in sovražnik Sonce! Prav, prav, zdaj boš videlo, revšče, koliko ti bo zaleglo tvoje bogastvo in zlato in tista tvoja sijajna luč!« Pretegnila se je Burja podolgem in počez, zaploskala in že je stalo nebroj služabnikov pred njo.

»Želite, vaša milost?«

»Metle! Vsak na svoj opravke! Kakor zmeraj! Naglo! Urno! Brž! Takoj!«

Ubogo Sonce! Kar hipno je zlezlo za goro in krvavo pomežiknilo. Tako ga je zabolelo srce, da se je kaplja krvi razlila po oblakih in so bili vsi okrvavljeni in ljudje na zemlji so rekli:

»Burja bo.«

Tedaj je stopila Burja na velikanski oblak, z rokama v bokih je srepro motrila nedogledno prostorje krog sebe. Njeni služabniki so tekali sem in tja, pometali po nebesu, valili gruče oblakov, jih tlačili, stiskali in razprezali po vseh straneh neba. Pri delu so piskali, žvižgali, cvilili, zakaj, čim je bil kdo le malo neokreten, že ga je Burja oplazila z bičem in viknila

nanj, da je vzdrhtelo ozračje. Silen Piš je vstal izza gora, pribrazil k Burji, ohlajal ozračje, da je bilo vsepovsod ledeno in so zmrzavale vodice in kapljice in so celo reke pokrile z ledenimi ploščami.

»Snež!« je viknilo iz dalje. Že so odhitehi služabniki Burje po ogromne vreče, jih na mig odvezali, tekali gor in dol po oblakih in trosili snežinke na zemljo. Ko beli cvetovi, ko beli metulji so padale snežinke, se vrtničile, krotovičile in legale po cestah, potih, njivah, gozdovih in travnikih. Burja je žvižgala svojo najbolj divjo pesem, da so drgetali služabniki in je zdaj pa zdaj kdo obstal in od strahu ni vedel, kako bi delal dalje. A rezka bolečina, ki ga je zaskelala od biča, ga je naglo predramila, da je pohitel in stresal snežinke še urneje izpod neba. Vso noč je ukazovala Burja, vso noč so padale snežinke, se zaganjale v brda, pokrivalo drevje, hiše in plan. Ob svitu je zaploskala Burja, ko blisk so prenehali služabniki.

»Spat!« je bil ukaz in kot bi trenil je bilo mirno na nebesu.

Tedaj je Sonce nalahno pokukalo izza megla. Burja ga je ošinila s strupenim pogledom, zažvižgala in zapela in Sonce se je skrilo za oblak in zamizalo.

Dolge mesece je vladala Burja po svetu. Dražila je Sonce, preganjala ljudi in ptičke in se radovala svoje oblasti. Z Mrazom je obhajala ledene gostije. Ali časih se je utrujena zleknila na počivališče. In tedaj je nalahno posvetilo Sonce, se dvigalo bolj in bolj, razsvetlilo snežene daljave, prižgalo lučke na snežinkah, se zaskrilo, da je bilo vse okrog ko z dragulji posejano. In otroci so pohiteli s sankami in smučmi in z drsalkami iz hiš in se igrali. Dokler se ni vzdramila Burja, dokler ni iznova pregnala Sonce.

Ko se je pa začel oglašati zvonček in je tudi trobentica nežno pozvala zemljo, tedaj je opešala še Burja in šla na počitnice. Sonce je zakraljevalo, zime ni bilo več.

Možje, ki hočejo.

Pred kratkim je v nekem rudniku strahovita eksplozija zasula več rudarjev. Vodstvo rudnika je prosilo rudarje, naj bi se javilo 25 prostovoljcev, ki bi jih šli reševati. Takoj se jih je oglasilo sto, čeprav so vedeli, da gredo v smrtno nevarnost.

Nekaj podobnega se je primerilo v svetovni vojni. V Biskajskem zalivu se je urno potapljala podmornica. Ladja, ki je prihitela na pomoč, je mogla njeni posadki poslati samo čolniček, ker je morje bilo viharno. V čoln so mogli samo štirje možje, posadka podmornice pa je štela 22 mož: pa tudi nobenega upanja ni bilo, da bi mogel čolniček več ko enkrat napraviti rešilno pot.

Poveljnik čolniča sporoči kapitanu podmornice, naj se pripravijo. Krma je bila že vsa pod vodo, in možje so se uvrstili na boku in čakali. »Samo štiri može moremo vzeti v čoln.« Tedaj se oglašil najstarejši mož posadke: »Gospod, imenujte vi štiri može, ker se sam noče nihče oglašiti.« Kapitan jih imenuje, vsi ostali pa mirno čakajo, kakor da bi njihov brod bil v najlepšem redu. Čudovita močnatost kapitanova in posadke ter njihova vzorna disciplina je bila poplačana, kajti vsi so se rešili. Tako hitro je namreč moglo reševanje napredovati, ker ni bilo med njimi niti enega, ki bi se bil pregrešil z bojazljivostjo ali s tudi najmanjšo nepokornostjo.

Šest ur se je njihova podmornica borila, razstrelil jo je torpedo, ranila granata, brod je začel greti: vse to pa ni moglo omajati in ne raniti njihove nesebičnosti in močnatosti.